

Investeringsuppföljning 2023

Innehåll

Kommunens totala investeringar 2023.....	3
Kommunstyrelsens och nämndernas investeringar	4
Kommunstyrelsen	4
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	4
VA-verksamheten	4
Avfallsverksamheten	6
Tekniska nämnden	7
Kultur- och fritidsnämnden	15
Utbildningsnämnden.....	18
Förvärv av fastigheter	18

Kommunens totala investeringar 2023

Denna bilaga baseras på kommunstyrelsens och nämndernas årsredovisningar för 2023. Den inledande tabellen visar en sammanställning på nämndnivå. Därefter följer redovisning på projektnivå inom respektive nämnd.

Kommunfullmäktige fastställde ursprungligen 2023 års nettoinvesteringsbudget till 504,4 miljoner kronor. I början av året beslutade fullmäktige att 92,3 miljoner kronor av kvarvarande medel för pågående projekt från 2022 skulle ombudgeteras till 2023. Efter ombudgetering uppgår 2023 års investeringsbudget till 596,7 miljoner kronor.

Nämndernas nettoinvesteringar i materiella anläggningstillgångar uppgår till 365,5 miljoner kronor, vilket innebär en positiv budgetavvikelse om 39 procent eller ett budgetutnyttjande om 61 procent. Utfallet är 77,3 miljoner kronor högre än 2022.

Förvärv av fastigheter

Utöver ordinarie investeringsverksamhet har kommunen, i enlighet med kommunfullmäktiges beslut, förvärvat fastigheterna Berget 3 (Kyrkskolan), Yrkesvägledaren 1 (Enebyskolan) och Snödroppen 8 från Djursholms AB samt fastigheterna Skolan 12 och Danarö 6 från Studievägen Fastighets AB till ett sammanlagt belopp om 113,3 miljoner kronor. Förvärven var inte upptagna i budgeten för 2023. Anskaffningen 2022 avsåg markregleringar kring Mörby centrum.

Totalt uppgår årets investeringsutfall till 478,8 miljoner kronor.

Nettoinvesteringar (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse		Utfall
			budget helår		
Nämnder	2023	2023	(mnkr)	%	2022
Kommunstyrelsen	3,0	4,0	1,0	25%	26,9
Miljö- och stadsbyggnadsnämnden	0,0	1,4	1,4	100%	-0,3
VA-verksamheten	63,2	75,0	11,8	16%	56,5
Avfallsverksamheten	1,6	0,7	-0,9	-133%	0,5
Tekniska nämnden	255,7	448,1	192,4	43%	189,1
Kultur- och fritidsnämnden	40,4	64,5	24,0	37%	13,7
Utbildningsnämnden	1,6	3,0	1,4	46%	2,1
Socialnämnden	0,0	0,0	0,0	0%	-0,4
Summa investeringar	365,5	596,7	231,1	39%	288,2
Förvärv av fastigheter	113,3	0,0	-113,3	-	53,7
Total	478,8	596,7	117,9	20%	341,8

Kommunstyrelsens och nämndernas investeringar

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	
	2023	2023	(mnkr)	%
Reinvesteringar arbetsmiljö	0,7	2,0	1,3	65%
IT-investeringar	1,9	2,0	0,1	4%
Grannsamverkansbil	0,4	0,0	-0,4	-
Summa investeringar	3,0	4,0	1,0	25%

Kommunstyrelsens totala investeringar redovisar ett resultat om 3,0 miljoner kronor, vilket innebär en positiv budgetavvikelse om 1,0 miljon kronor. De budgeterade investeringarna består av reinvesteringar i arbetsmiljö, exempelvis inköp av möbler och konferensteknik till kommunens gemensamma lokaler, samt konsolidering och vidareutveckling av IT-infrastruktur. Reinvesteringar i arbetsmiljö redovisar ett utfall om 0,7 miljoner kronor och IT-investeringar redovisar ett utfall om 1,9 miljoner kronor. Under året tog kommunledningskontoret ett beslut om att köpa in två grannsamverkansbilar till en utgift om 0,4 miljoner kronor, vilket rymms inom kommunstyrelsens totala investeringsbudget.

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden

Miljö- och stadsbyggnadsnämnden (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	
	2023	2023	(mnkr)	%
Digitalisering och e-tjänster	0,0	0,3	0,3	100%
Kartsystem	0,0	0,3	0,3	100%
Ersättare AGS	0,0	0,4	0,4	100%
Oförutsett	0,0	0,4	0,4	100%
Summa investeringar	0,0	1,4	1,4	100%

Årets investeringsutfall uppgår till 0,0 miljoner kronor. I enlighet med redovisningsregler har upparbetade kostnader på projekten kartsystem (0,4 miljoner kronor) och ersättare AGS inklusive överföring av data från Ecos1 (0,3 miljoner kronor) bokförts i driften 2023.

VA-verksamheten

VA-verksamheten (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	
	2023	2023	(mnkr)	%
Reinvest. pumpstationer, et.1&2	10,0	38,0	28,0	74%
Övriga VA-investeringar	53,2	37,0	-16,2	-44%
Summa investeringar	63,2	75,0	11,8	16%

Reinvestering pumpstationer, etapp 1 och 2

Årets investeringsutfall uppgår till 10,0 miljoner kronor, vilket innebär lägre utgifter än budget med 28,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att pumpförnyelsen fortgår med två kontrakterade aktörer, varav en har presenterat ett större antal ändrings- och tilläggsarbeten som VA-verksamheten inte har godkänt och därför innehållit medel.

Pumpstationsförnyelsen kommer att fortsätta i oförminskad takt och förväntas slutföras 2024.

Övriga VA-investeringar

Årets investeringsutfall uppgår till 53,2 miljoner kronor vilket innebär högre utgifter än budget med 16,2 miljoner kronor. Avvikelsen återfinns främst inom projekt Ymervägen relining där relining av en tredje sträcka inte fanns med i beräkningen vilket gav en merkostnad i projektet om drygt 5,0 miljoner kronor. Omfattande rörinfodring av spill- och dricksvattenledningar har utförts på Danderydsvägen och Tjäderstigen. Vattenledning på Dalkarlsvägen och vatten- och spilledningsarbete på Långängsstrand samt vid Mörbybadet har påbörjats och båda projekten slutförs år 2024. Effektivt genomfört arbete har resulterat i att större del än förväntat upparbetades 2023 avseende Långängsstrand. Under året har byte av styrskåp på ett par orenoverade pumpstationer utförts, vattenkiosk har byggts i Stocksund och nödberedskapsåtgärder genomförts.

I det fall VA-verksamheten under ett projekt ser att ledningssträckor som direkt ansluter till projektet är i väldigt dåligt skick så övervägs alltid om projektet ska inkludera även dessa sträckor. Det är en balansgång mellan styrning av projektet och kostnadseffektivitet. När VA-verksamheten har en etablering med resurser i form av maskiner och personal så kan det i många fall vara fördelaktigt att utöka projektet. Så skedde i fallet Ymervägen där upptäckta dåliga ledningar i kombination med att den tekniska utformningen av objektet var överraskande. Projektet blir då dyrare men kostnadseffektiviteten ökar då arbetet i annat fall skulle genomförts kort efter. Det torde också vara positivt för dem som påverkas av arbetet att det i så stor utsträckning som möjligt kan genomföras i ett samlat grepp. En likartad situation uppstod vid Långängsstrand då vattenledningen som försörjer Tranholmen inte fanns med i det ursprungliga projektet, men som inkluderades efter hand.

Vissa VA-investeringar initieras av en akut driftstörning. Vid åtgärdande av en driftstörning uppdagas ibland att en sträcka är i så dåligt skick att den skyndsamt behöver åtgärdas. Danderydsvägen är ett exempel på denna typ av investeringsprojekt. VA-verksamheten beslutade att skyndsamt genomföra denna investering på 4,0 miljoner kronor, trots att projektet inte var medräknat i budget.

Akuta oplanerade investeringsprojekt tillsammans med att VA-verksamheten väljer att utöka projekt där intilliggande ledningar är i stort behov av förnyelse, gav 2023 ett budgetöverskridande med 16,2 miljoner kronor.

Tidsbestämda projekt	Beslutad projektbudget	Totalt utfall t.o.m. 2023	Kvar att förbruka	Prognos totalt utfall	Prognos slutår
Reinvestering pumpstationer, etapp 1 och 2	73,0	53,0	20,0	73,0	2024
Summa tidsbestämda projekt	73,0	53,0	20,0	73,0	

Reinvestering pumpstationer, etapp 1 och 2

Pumpstationsförnyelsen fortgår med två kontrakterade aktörer. Den ena av dessa aktörer har dock presenterat ett mycket stort antal ändrings- och tilläggsarbeten som VA-verksamheten inte har godkänt. Av den anledningen har VA-verksamheten innehållit medel. Det är för närvarande svårt att förutsäga det slutgiltiga resultatet. På grund av kostnadsökningar som tillkommit under projektets gång, fastställde kommunstyrelsen den 8 maj 2023 genom omdisponering, en total projektbudget på 73,0 miljoner kronor. Pumpstationsprojekten har per december 2023 en ackumulerad utgift på 53,0 miljoner kronor. Försening förutsågs under budgetarbetet för 2024 och pumpstationer etapp 1 och 2 har budgeterats med 11,0 miljoner kronor, vilket medför att outnyttjade medel 2023 med 9,0 miljoner kronor förs över till budgetår 2024.

Avfallsverksamheten

Avfallsverksamheten (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	
	2023	2023	(mnkr)	%
Avfallskärl	1,0	0,7	-0,3	-43%
Behållare ÅVS	0,6	0,0	-0,6	-
Summa investeringar	1,6	0,7	-0,9	-133%

Årets investeringsutfall uppgår till 1,6 miljoner kronor vilket innebär högre utgifter än budget med 0,9 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på projekt Avfallskärl där utbyte av fler kärl än beräknat har utförts för året samt övertagandet av behållare till återvinningsstationerna (ÅVS) inför insamlingsansvaret av förpackningar från återvinningsstationerna. Med tanke på att lagstiftningen har haft korta hålltider hann inte köp av befintliga återvinningsstationer planeras till årets budget. I kommande budget, det vill säga från 2024 och framåt, finns investeringsmedel för att anlägga nya återvinningsstationer.

Tekniska nämnden

Tekniska nämnden (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	
	2023	2023	(mnkr)	%
Mörby Centrum, anläggning	8,9	41,1	32,2	78%
Portvägen	5,6	20,7	15,1	73%
Gethagsvägen	2,9	0,7	-2,2	-304%
Bullerplank Enebybergsvägen	41,3	50,9	9,6	19%
Vägbelysning	6,5	10,0	3,5	35%
Beläggning	18,0	18,0	0,0	0%
Gata och trafik	6,6	10,0	3,4	34%
Hamn	0,0	4,0	4,0	100%
Park och natur	7,5	8,0	0,5	6%
Dagvatten	0,8	3,0	2,2	73%
Gatumiljö	0,0	2,0	2,0	100%
Stocksundsskolan, tillbyggnad	0,0	47,5	47,5	100%
Korttidsboende Ginnungagap	6,6	54,0	47,4	88%
Enebybergsskolan, etapp 1	0,4	18,5	18,1	98%
LSS Agronomen 7	0,0	0,0	0,0	-
Byggåtgärder	2,0	3,0	1,0	33%
Ventilation	2,1	6,0	3,9	65%
Värme	5,1	4,0	-1,1	-28%
El	12,9	14,4	1,5	10%
Inbrottsskydd	4,6	6,0	1,4	23%
Brandskydd	11,6	12,8	1,2	9%
Samhällsskydd	7,6	6,0	-1,6	-27%
Fallskydd	2,1	2,0	-0,1	-5%
Verksamhetsanpassning	6,0	10,0	4,0	40%
Planerat underhåll	75,9	76,0	0,1	0%
Reinvestering DaGy	12,4	12,0	-0,4	-3%
Kyrskolan, tak och fasad	8,1	7,4	-0,7	-9%
Investeringar från exploatering	0,1	0,0	-0,1	-
Summa investeringar	255,7	448,1	192,4	43%

Mörby Centrum delprojekt, anläggning

Mörby Centrum är ett pågående projekt för utbyggnad och förnyelse av allmän platsmark med en total investeringsbudget på 159,9 miljoner kronor. Årets investeringsutfall uppgår till 8,9 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 32,2 miljoner kronor. Södra torget och parken har färdigställts och slutbesiktning har utförts 2023. Besiktningens anmärkningar och slutkostnadsreglering för Södra torget och parken kvarstår och utförs under första kvartalet år 2024. En invigningsceremoni av Södra torg och park inklusive lekplatsen har hållits i samband med Skandias öppning av nya shoppingvåningen i centrum.

Portvägen och Gethagsvägen

Projekten på Portvägen och Gethagsvägen avser åtgärder för att skapa planskilda korsningar med Roslagsbanan. Tekniska nämnden är i dessa projekt medfinansierare men de utförs av Region Stockholm. För projekt

Portvägen utförs slutbesiktning våren 2024. Årets investeringsutfall uppgår till 5,6 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 15,1 miljoner kronor. Avvikelsen beror på erhållet medfinansieringsbidrag från Trafikverket. Projekt Gethagens investeringsutfall uppgår till 2,9 miljoner kronor vilket innebär en högre utgift än budget med 2,2 miljoner kronor. Gethagsvägen är ett till ytan litet men till sin karaktär komplext projekt, som omfattar ett stort antal tekniska discipliner och speciallösningar till befintlig infrastruktur. Avvikelserna beror på att projekteringskostnaderna har varit väsentligt högre och entreprenadkostnaden högre än de tidiga kostnadsbedömningar som låg till grund för budgeten.

Bullerskyddsskärmar Enebybergsvägen

Projektet bullerskyddsskärmar, vars syfte är att byta ut befintliga bullerskärmar på det kommunala vägnätet vid Enebybergsvägen, är i slutfasen. Omdisponeringen som gav projektet en budget på 50,9 miljoner kronor har fastställts i nämnd och beslut fastställdes av kommunstyrelsen den 2 oktober 2023. Årets investeringsutfall uppgår till 41,3 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 9,6 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på erhållet bidrag på 6,6 miljoner samt slutregleringsutgifter. Projektet är i slutfas där slutreglering görs under kvartal 1 2024.

Vägbelysning

Årets investeringsutfall uppgår till 6,5 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 3,5 miljoner kronor. I första kvartalet prognostiserades ett investeringsutfall på 11,0 miljoner kronor, främst beräknat på en ökad produktkostnad, vilket resulterade i att verksamheten genomförde en inbromsning av årets planer för att möta budget. Verksamheten bromsade hårt med tanke på det befarade underskottet och resultatet blev i stället en positiv avvikelse om 3,5 miljoner kronor.

Beläggning

Beläggnings investeringsutfall uppgår till 18,0 miljoner kronor vilket är i linje med budget. Beläggningsarbete har utförts på ett tiotal lokalgator bland andra Edsviksvägen och Kyrkogårdsvägen. Planering för vilka gator som ska beläggas för att upprätthålla dagens standard över tid har färdigställts i samarbete med VA.

Gata och trafik

Gata och trafiks investeringsutfall uppgår till 6,6 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 3,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror på ett flertal saker bland andra inkomna bidrag från Trafikverket på 1,5 miljoner kronor och att planerade åtgärder inom trafiksäkerhetsprogrammet kring skolor har flyttats fram till år 2024.

Hamn

Investeringsutfall för hamn uppgår till 0,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 4,0 miljoner kronor. Ansvarsområdet har under året prioriterat drift, underhållsplanering samt förstudier för kommande investeringar.

Park och Natur

Investeringsutfall för park och natur uppgår till 7,5 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 0,5 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på förseningar i planerad pop-up park i Mörby Centrum, en effekt av vintersäsongens tidiga start. Tekniska kontoret har genom olika åtgärder förbättrat kommunens befintliga parker och lekplatser. Åtgärder som utförts under året är bland andra Enebybergs parkstråk med plantering av nya träd av olika arter och i stråkets öppnare del en fruktlund. Parken Anna Witlocks har uppdaterats med urbana landskap av buskar, perenner och lökväxter. Växterna som valts skapar dynamisk blomning över växtsäsongen i de olika parkerna och stråken. Lekplatserna har utrustats med nya gungställningar, gungbrädor, sandlådor och klätterställningar av olika slag såsom en båt i Gjallarbron och en gungställning i Natanael Beskow parken. Parkavdelningen har även anlagt sopfraktionssorterare i tre parker under året enligt nya barmarksrenhållningslagstiftningen.

Dagvatten

Investeringsutfall för dagvatten uppgår till 0,8 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 2,2 miljoner kronor. Verksamheten har prioriterat planering av dagvattenåtgärder för att de ska få så stor nytta som möjligt på bekostnad av genomförandet. Vatten- och skyfallsåtgärder har utförts på ett flertal gator genom asfaltering och kantstensbyte.

Gatumiljö

Årets investeringsutfall uppgår till 0,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 2,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att planerade åtgärder skjutits fram till år 2024.

Stocksundsskolan - tillbyggnad och trafikåtgärder

Årets investeringsutfall uppgår till 0,0 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 47,5 miljoner kronor. Projektet, som syftar till att ersätta paviljonger vid Stocksundsskolan med permanenta skollokaler, är pausat i avvaktan på att pågående skolutredning återrapporteras.

Korttidsboende Ginnungagap

Årets investeringsutfall uppgår till 6,6 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 47,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på förskjuten tidplan där byggstart försenats med ett antal månader. Korttidsboendet Ginnungagap är en nybyggnation och projektet beviljades genomförandebeslut i november 2022. Upphandling av totalentreprenör slutfördes under året och produktion startades under december 2023. Grundläggningsarbeten såsom pälning och schaktning pågår.

Enebybergsskolan, etapp 1

Årets investeringsutfall uppgår till 0,4 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 18,1 miljoner kronor. Avvikelsen gentemot budget beror på att tidplaner har förskjutits med anledning av komplikationer i

entreprenadupphandlingen. Enligt beslutad etappindelning utgörs delprojektet av om- och tillbyggnationen av Enebyskolan inom fastigheten Yrkesläroaren 1. Projektet innebär att dagens sex hemklassrum utökas till åtta hemklassrum. Detta möjliggörs genom att skolans mindre annex rivs för att ge plats för en ny byggnad med fyra klassrum. Den befintliga Enebyskolan renoveras, byggs om och tillgängliggörs.

LSS Agronomen 7

För projekt Agronomen, gruppboende i Stocksund, har en omDisposition skett under året, där medel har omDispositionerats till planerat underhåll samt el. I socialnämndens boendeplan framkommer att det uttalade behovet av denna gruppboende är skjutet på framtiden och blir som tidigast år 2028. Projektet har avslutats i väntan på en ny beställning.

Byggåtgärder

Investeringsutfall för Byggåtgärder uppgår till 2,0 miljoner kronor, vilket innebär lägre utgifter än budget med 1,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror på åtgärder som flyttats till planerat underhåll 2024. I ramen för byggåtgärder inryms de planerade åtgärder som är inriktade mot förbättrad energieffektivitet och förbättrat inomhusklimat. På Långängsskolan har fönster bytts till energifönster. Mindre ombyggnationer inför byte av ledbelysning och solceller samt byte av lås och säkerhetssystem i undercentral på Brageskolan, har utförts under året.

Ventilation

Investeringsutfall för Ventilation uppgår till 2,1 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 3,9 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på brist på komponenter och längre leveranstider än estimerat. I ramen för ventilation inryms de planerade åtgärder som genomförs på installationer för luftbehandling. Åtgärderna genomförs för att säkra både energieffektivitet och att krav på luftflöden uppfylls. De åtgärder som utförts är ett flertal uppgraderingar av ventilationsaggregat på bland andra Djurholms samskola, Hildingavägens förskola och Slättervägens gruppboende.

Värme

Investeringsutfall för Värme uppgår till 5,1 miljoner kronor, vilket innebär högre utgifter än budget med 1,1 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på ökade kostnader för åtgärder kopplade till energifönster samt förbättrad ventilation i skolor. I ramen för värme inryms de planerade åtgärder som är inriktade mot förbättrad energieffektivitet, förbättrat inomhusklimat och säkrad värmeförsörjning. Åtgärder som utförts är bland andra utbyte av elpannan på Sätträngs förskola, byte av köldbärarpump på Kyrkskolan och fönsteråtgärder på Djurholms samskola.

El

Investeringsutfall för El uppgår till 12,9 miljoner kronor, vilket innebär lägre utgifter än budget med 1,5 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på försenade leveranser av LED-armaturer. Med årets investeringsmedel har uppdatering av styranordningar i kommunens fastigheter utförts. Dessutom har satsningar på LED-belysning genomförts i bland andra British Primary School, Brageskolan och Mörbyskolan.

Inbrottsskydd

Investeringsutfall för Inbrottsskydd uppgår till 4,6 miljoner kronor, vilket innebär lägre utgifter än budget med 1,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror på att åtgärder för vissa objekt flyttats till 2024. I ramen för inbrottsskydd inryms de planerade åtgärder som är inriktade mot förbättrad säkerhet. De åtgärder som utförts är inom exempelvis inbrottslarm, lås och nycklar samt passersystem i ett flertal skolor bland andra Ekebyskolan, Kevingeskolan och Vasaskolan. Installationer av digitalt låssystem ILOQ har utförts bland annat vid Kevingebostäder, Herrgårdsvägens- och Annebergs gruppboendestäder.

Brandskydd

Investeringsutfall för Brandskydd uppgår till 11,6 miljoner kronor, vilket innebär lägre utgifter än budget med 1,2 miljoner kronor. I ramen för brandskydd inryms de planerade åtgärder som är inriktade mot brandsäkerhet och uppfyllande av rådande myndighetskrav. Under året har det utförts automatbrandlarmsinstallationer samt uppförande av brandcellsgränser i ett flertal fastigheter i kommunen. Utrymningsbeslag och skyltar har bytts ut och på bland andra Norra Herrgårds förskola har utrymningstrappor slutförts.

Samhällsskydd

Investeringsutfall för Samhällsskydd uppgår till 7,6 miljoner kronor, vilket innebär högre utgifter än budget med 1,6 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på det pågående arbetet med iordningställande av skyddsrum. De åtgärder som inryms i budget är till huvuddelen kopplade till tvingande myndighetskrav för att säkra funktion av skyddsrum. Arbetet med skyddsrum fortsätter i projekt Skyddsrum 2024.

Fallskydd

Investeringsutfall för Fallskydd uppgår till 2,1 miljoner kronor, vilket innebär högre utgifter än budget med 0,1 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på tilläggsarbeten till hissåtgärder. De åtgärder som inryms i budget är till huvuddelen kopplade till tvingande myndighetskrav, exempelvis hissåtgärder och taksäkerhetsåtgärder. Större investeringar som genomförts under 2023 är hissrenoveringar på Tallgårdens och Lärkträdet's särskilda boenden.

Verksamhetsanpassning

Investeringsutfall för Verksamhetsanpassning uppgår till 6,0 miljoner kronor, vilket innebär lägre utgifter än budget med 4,0 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på åtgärder vilka omdisponerades till planerat underhåll såsom golvrening av Kevingebostäder. Åtgärder som utförts är bland andra fibernätdragning vid seniorbostäderna i Enebyberg och vid fastigheten Danarö 6 har invändiga anpassningar för socialförvaltningen genomförts.

Planerat underhåll

Årets investeringsutfall uppgår till 75,9 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 0,1 miljoner kronor. Årets investeringar inrymmer åtgärder som syftar till att säkra fastigheternas fortsatta värde och funktion. Det är invändiga och utvändiga åtgärder som är inriktade mot förbättrad energieffektivitet och inomhusklimat. Exempel på åtgärder som genomförts är takarbeten, fönsterbyten, dränering, elarbeten och invändig uppfräschning av ytskikt. Ett urval av åtgärder är Ösbyskolans fasad- och grundförstärkningsåtgärder, vid Mörbyskolan har produktionsköket totalrenoverats, vid Tallgårdens särskilda boende har 280 fönster bytts till 3-glasfönster. Under året har en totalrenovering av skolhälsans lokaler i både Kevingskolan och Kyrkskolan genomförts, med ljuddämpning av dörrar, golv med mera. Vid Fribergaskolan, Ekebyskolan, Vasaskolan och Djursholms samskola har nya fettavskiljare installerats under året.

Reinvestering DaGy (f.d. Nya klassrum Danderyds Gymnasium)

Årets investeringsutfall uppgår till 12,4 miljoner kronor, vilket innebär högre utgifter än budget med 0,4 miljoner kronor. Danderyds gymnasium uppfördes 1982 och projektet avser det omfattande reinvesteringsbehov på basala byggnadsdelar som föreligger. En totalrenovering av elevernas omklädningsrum har utförts där de flesta duschar har byggts om till duschbås för att värna om elevernas integritet. Personalens dusch- och omklädningsrum har renoverats, varav två är tillgänglighetsanpassade, och samtliga rum har fått fler personalskåp och bättre torkmöjligheter. Under året har även personalrum samt rum tillhörande skolhälsan ljudisolerats, huvudreceptionen flyttats närmare huvudingången och konstruktion av en IT-reception påbörjats.

Kyrkskolan, tak och fasad

Fastigheten förvärvades av kommunen januari 2023 från Djursholms AB. Investeringsutfall för Kyrkskolans projekt tak och fasad uppgår till 8,1 miljoner kronor, vilket överstiger budget med 0,7 miljoner kronor. I projektet har skolans tak och fasad renoverats och fönsteråtgärder har genomförts på skolan i syfte att energieffektivisera samt förbättra inomhusklimatet.

Tidsbestämda projekt*	Beslutad projektbudget	Totalt utfall t.o.m. 2023	Kvar att förbruka	Prognos totalt utfall	Prognos slutår
Portvägen	47,0	31,9	15,1	44,8	2024
Gethagsvägen	7,8	10,0	-2,2	10,0	2024
Bullerskärmar	60,1	50,6	9,5	60,1	2024
Stocksundsskolan, tillbyggnad och trafikåtgärder	315,0	1,9	313,1	315,0	2027
Korttidsboende Ginnungagap, nybyggnation	171,0	8,4	162,6	171,0	2025
Enebybergs skolan, etapp 1	125,0	0,5	124,5	125,0	2025
Mörby centrum, delprojekt allmänna anläggningar	159,9	75,6	84,3	146,0	2027
Mörby centrum, delprojekt mark	68,0	53,9	14,1	68,0	2027
Summa tidsbestämda projekt	953,8	232,9*	720,9*	939,9	

Ovanstående tabell har en avrundning på 0,1 mnkr*

Tidsbestämda projekt innefattar projekt som har en egen budget med start och slutdatum. Projektet kan löpa över flera år*

Projekten på Portvägen och Gethagsvägen

Projekten avser åtgärder för att säkra planskilda korsningar med Roslagsbanan. Tekniska nämnden medverkar som medfinansiär men projekten utförs av Region Stockholm. Med Portvägens budget om 47,0 miljoner kronor och Gethagsvägen om 7,8 miljoner kronor investerar kommunen totalt 54,8 miljoner kronor. Region Stockholm ansöker om bidrag från Trafikverket där kommunens del estimeras bli för både Portvägen och Gethagsvägen 21,4 miljoner kronor. Bidraget fördelas med 15,8 miljoner för Portvägen och 5,3 miljoner kronor till Gethagsvägen enligt kommunstyrelsens beslut 2023.

Per december 2023 är Portvägens ackumulerade utfall 31,9 miljoner kronor vilket innebär en positiv avvikelse med 15,1 miljoner kronor.

Gethagsvägens utfall är 10,0 miljoner kronor vilket innebär en negativ avvikelse mot totalbudget med 2,2 miljoner kronor. Avvikelsen för Gethagsvägen beror på en underskattad komplexitet av projektet där projekterings- och entreprenadkostnaderna påtagligt överstigit den ursprungliga kalkylen. Det kvarstår avslutande arbeten, slutbesiktning samt slutreglering och avtalshantering vilket sker under år 2024. Projekten har totalt 41,9 miljoner kronor upparbetat per december 2023 vilket medför att outnyttjade medel 2023 med 12,9 miljoner kronor förs över till budgetår 2024.

Bullerskyddsskärmar Enebybergsvägen

Projektet, vars syfte var att minska bullerstörningar på det kommunala vägnätet vid Enebybergsvägen, är i slutskede. Omdisponeringen som gav projektet en totalbudget på 60,1 miljoner kronor har fastställts av kommunstyrelsen den 2 oktober 2023. Totalt investeringsutfall uppgår till 50,6 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 9,5 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på beräknat bidrag på 6,6 miljoner samt slutregleringskostnader. Projektet är i slutfas där slutbesiktningar och slutreglering görs under kvartal 1 2024.

Stocksundsskolan, tillbyggnad och trafikåtgärder

Projektet omfattar om- och tillbyggnad samt trafikåtgärder och syftar till att ersätta paviljonger vid Stocksundsskolan med permanenta skollokaler. Projektet är i nuläget pausat i avvaktan på den pågående skolutredningen. Projekt Stocksundsskolan har en totalbudget på 315,0 miljoner kronor.

Korttidsboende Ginnungagap

Korttidsboendet avser en nybyggnation där projektet beviljades genomförandebeslut i november 2022 med en totalbudget på 171,0 miljoner kronor. Upphandling av totalentreprenör har slutförts och produktion startades i december 2023. En identifierad risk är att projektet ligger nära intill ett annat bygge som inte har startat enligt tidplan, vilket kan medföra praktiska störningar. Det finns även risker kopplade till markarbeten samt varsam schaktning och grävning som kan medföra negativa konsekvenser i tid och pengar. Projektet har totalt 8,4 miljoner kronor upparbetat per sista december 2023 vilket medför att outnyttjade medel 2023 med 47,4 miljoner kronor förs över till budgetår 2024.

Enebybergsskolan, etapp 1

Projektet har en totalbudget på 125,0 miljoner kronor. Enligt beslutad etappindelning utgörs delprojektet av om- och tillbyggnation av Enebyskolan inom fastigheten Yrkeslärares 1. Projektet innebär att dagens sex hemklassrum utökas till åtta hemklassrum. Detta möjliggörs genom att skolans mindre annex rivs för att ge plats för en ny byggnad med fyra klassrum. Den befintliga Enebyskolan renoveras, byggs om och tillgängliggörs. Projektet stötte på komplikationer i samband med upphandling under 2023 vilket har medfört en förskjutning i tidplan. Kontrakt kommer enligt plan att tecknas med entreprenör under första kvartalet 2024. Projektet har totalt 0,5 miljoner upparbetat per sista december 2023, vilket medför att outnyttjade medel 2023 om 18,1 miljoner kronor förs över till budgetår 2024.

Mörby Centrum, delprojekt allmänna anläggningar

Mörby Centrum är ett pågående projekt för utbyggnad och förnyelse av allmän platsmark med en total investeringsbudget på 159,9 miljoner kronor. Del av ursprungsprojektet har tagits ur projektet för att planeras med andra planprojekt såsom Svärdet. Södra torget och parken har färdigställts och

slutbesiktning har utförts 2023. Besiktningssanmärkningar och slutkostnadsreglering för Södra torget och parken kvarstår och utförs under första kvartalet år 2024. Projektering av Norra torget och Mörbyleden pågår. Projektet har totalt 75,6 miljoner upparbetat per sista december 2023 vilket medför att outnyttjade medel 2023 om 32,2 miljoner kronor förs över till budgetår 2024.

Kultur- och fritidsnämnden

Kultur- och fritidsnämnden (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	
	2023	2023	(mnkr)	%
Servicebyggnad Enebybergs IP	4,3	22,9	18,6	81%
Luftsluss ishall Stockholm	0,0	1,7	1,7	100%
Skateyta	1,8	0,0	-1,8	-
Luftavfuktare ishallar	1,1	0,9	-0,2	-20%
LED-belysning planer	1,0	1,1	0,1	14%
Larm Stockholm	0,5	0,5	0,0	7%
Förvärv av konstgräsanläggning	20,4	25,0	4,6	18%
Byte av konstgrässystem	6,9	7,4	0,5	7%
Planerat underhåll IP	2,1	2,2	0,1	4%
Inventarier/maskiner IP	1,5	1,6	0,1	3%
Inventarier utomhusidrott	0,5	0,3	-0,2	-53%
Inventarier övrigt	0,5	0,9	0,4	45%
Summa investeringar	40,4	64,5	24,0	37%

Årets investeringsutfall uppgår till 40,4 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 24,0 miljoner kronor. Avvikelsen återfinns främst inom projektet ”Ny servicebyggnad på Enebybergs IP” där kvarvarande medel kommer att nyttjas 2024 och 2025. Projektet ”Luftsluss ishall Stockholm” kommer att genomföras under 2024.

Ny servicebyggnad Enebybergs IP

Projektet avser att riva och ersätta befintlig servicebyggnad från 70-talet. Till följd av marknadsläget med stigande inflation, höga materialpriser och brist på material har projektet försenats. Kommunstyrelsen beslutade den 2 oktober 2023 att omdisponera 4,0 miljoner kronor från projekt ”Byte av konstgrässystem” till projekt ”Ny servicebyggnad på Enebybergs IP”. Den totala projektbudgeten uppgår nu till 24,0 miljoner kronor. Vid bokslut för 2023 återstår 18,6 miljoner kronor i projektet som överförs till 2024 och 2025. För rivning, deponi samt bodetablering som kommer att ske under 2024 finns driftbudget om 1,3 miljoner kronor. Projektet beräknas vara klart under våren 2025.

Luftsluss ishall Stockholm

Projektet, som innebär att bygga en luftsluss för ismaskinen in till ishallen, är flyttat till 2024 för att säkra tillgång till intern projektledning. Därav en positiv avvikelse om 1,7 miljoner kronor för 2023.

Skateyta

Danderyds kommun erhöll under våren en skatepark som gåva. Bokföringstekniska skäl gör att gåvans värde bokförs som en investeringsutgift. I driftredovisningen finns motsvarande intäkt.

Luftavfuktare ishallar

Befintliga luftavfuktare har ersatts med nya som har större kapacitet och förbrukar cirka 25 procent mindre el vid samma effekt. Projektet ingår som en beslutad åtgärd för 2023 inom miljö- och klimatprogrammet. Projektet är avslutat med en negativ avvikelse om 0,2 miljoner kronor.

LED-belysning planer

Projektet avser byte till LED-belysning för minskad elförbrukning samt övrig drift och underhåll och ingår som en beslutad åtgärd för 2023 inom miljö- och klimatprogrammet. Årets åtgärder avsåg ursprungligen fem fotbollsplaner på Stockhagens IP, Danderydsvallen och Djursholms IP. Nödvändiga omprioriteringar gjorde att utbyten på Danderydsvallen och Djursholms IP har flyttats till 2024. Under 2023 genomfördes utbyten på Stockhagens IP, Danderyds gymnasiums IP samt elljusspåret i Rinkeby. Projektet är avslutat med en positiv avvikelse om 0,1 miljoner kronor.

Larm Stockholm

Projektet omfattar installation av centralt utrymningslarm för ishall, café samt servicebyggnad och är avslutat inom budgetram.

Förvärv av konstgräsanläggningar

Kommunfullmäktige beslutade den 12 december 2022 att kommunen skulle förvärva konstgräsanläggningarna på idrottsplatserna Danderydsvallen IP, Djursholms IP, Enebybergs IP, Stockhagens IP samt idrottsplatsen vid Danderyds gymnasium. Övertagandet ägde rum den 3 april 2023. Projektet är avslutat med en positiv avvikelse om 4,6 miljoner kronor.

Byte av konstgrässystem

Projektet avser utbyte av konstgräs på två planer på Enebybergs IP samt två planer på Stocksunds IP. Projektet blev mer förmånligt tack vare att vald leverantör såväl producerar som installerar konstgräs. Projektet är avslutat med en positiv avvikelse om 0,5 miljoner kronor. Kultur- och fritidsnämnden arbetar enligt kommunens miljö- och klimatprogram och försöker därmed att anpassa val av konstgrässystem ur miljöhänsyn. Då behov och önskemål om året runt spel finns har dock de två 11-spelsplanerna konstgrässystem med gummigranulat. I dagsläget finns inte något alternativ som lämpar sig för vinterspel på våra breddgrader. För de två mindre 7-spelsplanerna har granulatfritt system installerats vilket minskar behovet av gummigranulat med cirka 100 ton.

Planerat underhåll IP

Budgetposten avser ett flertal mindre projekt för underhåll av investeringskaraktär, främst ny beläggning på allvädersbanor på Stockhagens IP och Djursholms IP samt utbyte av bevattningssystem på 11-mannaplanen på Enebybergs IP för effektivare vattenanvändning. Det senare utgör del av åtgärder inom miljö- och klimatprogrammet. Projekten är avslutade med en positiv avvikelse om 0,1 miljoner kronor.

Inventarier/maskiner IP

Inköpen avser arbetsmaskiner till idrottsplatserna främst gräsklippare, transportbil och djuprengörare för konstgräs. Samtliga inköp är genomförda med en positiv avvikelse om 0,1 miljoner kronor.

Inventarier utomhusidrott

Inköp har skett av fotbollsmål och matchklocka till idrottsplatserna med en negativ avvikelse om 0,2 miljoner.

Inventarier övrigt

Inköpen avser kompletteringsinventarier till verksamheterna vid behov. Posten redovisar en positiv avvikelse om 0,4 miljoner kronor då omtag beträffande tekniken i Danderyds gymnasiums aula behöver ske.

Utbildningsnämnden

Utbildningsnämnden (mnkr)	Utfall	Budget	Avvikelse	
	2023	2023	(mnkr)	%
Inventarier egen regi	1,6	3,0	1,4	46%
Summa investeringar	1,6	3,0	1,4	46%

Årets investeringsutfall uppgår till 1,6 miljoner kronor vilket innebär lägre utgifter än budget med 1,4 miljoner kronor. Avvikelsen beror främst på att både förskolor och skolor arbetar aktivt med att minska sina kostnader, vilket även innebär att vara restriktiva med inköp av inventarier.

Förvärv av fastigheter

Kommunen har efter erlagd köpeskilling övertagit ägarskapet av fastigheterna Yrkesläraren 1 och Berget 3 från Djursholms AB samt Skolan 12 och Danarö 6 från Studievägen Fastighets AB. Danderyds kommun har även förvärvat fastigheten Snödroppen 8 från Djursholms AB i maj år 2023. Den totala utgiften för dessa förvärv är 113,3 miljoner. Förvärven beslutades av kommunfullmäktige och hamnar bokföringstekniska under Tekniska nämnden, Fastighetsavdelningen.

Förvärv av fastighet	Budget 2023	Utfall 2023
Förvärv av Skolan 12	0,0	3,1
Förvärv av Danarö 6	0,0	17,3
Förvärv av Yrkesläraren 1	0,0	30,0
Förvärv av Berget 3	0,0	55,0
Förvärv av Snödroppen 8	0,0	7,9
Summa alla förvärv	0,0	113,3